

Latvijas Valsts prezidenta tosts vakariņās par godu Francijas prezidenta un kundzes vizītei Latvijā

Publicēts: 30.03.2021.

Monsieur le Président, Madame Macron!

Esmu ļoti gandarīts, ka varu jūs sveikt Rīgā, sevišķi laikā, kad pasaule piedzīvo tik daudz izaicinājumu.

I

Šodien mēs visi kopā būvējam Eiropu. Lai būtu sekmīgi, mums jāatceras arī mūsu kopējie vēsturiskie un kulturālie pamati, uz kuriem ir izaugušas Eiropas nācijas.

Šādā kontekstā Latvija kopš 13. gadsimta ir integrāla Eiropas kultūrtelpas sastāvdaļa.

Mūsu attiecības ar Franciju ir senas. Jau 1643. gada Tirdzniecības līgums starp Franciju un Kurzemi bija ar stratēģisku nozīmi, abām valstīm cenšoties apiet Nīderlandes ostu dominanci.

Mūsu abu valstu draudzība nepārtraukti pastāv jau kopš Latvijas valsts dibināšanas pirms 102 gadiem. Gribu atgādināt, ka mūsu Neatkarības kara izšķirošajos brīžos Francija bija mūsu – brīvās demokrātiskās Latvijas – pusē. Mūsu vēsturē ir ierakstīta Aristīda Briāna noteicošā loma jaundibinātās Latvijas valsts de iure atzīšanā.

Nebūtu Latvija cietusi no divu totalitāru režīmu vardarbības, kas rezultējās ar ilgstošu mūsu valsts okupāciju, Latvija noteikti būtu piedalījies pēckara Eiropas kopienas dibināšanas plānos.

II

Monsieur le Président, Madame Macron!

Eiropas Savienība vieno mūsu nācijas kā ekonomiski, tā arī politiski un kulturāli.

Starp Franciju un Latviju šodien pastāv cieša ekonomiska sadarbība, it sevišķi augsto tehnoloģiju nozarēs. Piemēram, mēs piegādājam Airbusam savus Latvijā ražotos bezpilota lidaparātus, bet Luvras muzejā ar savām nanotehnoloģijām un pretatstarojošo stiklu aizsargājam nenovērtējamus mākslas darbus. Tīkmēr Francijas uzņēmums Axon Cable daudzus gadus strādā Latvijā un ražo šeit iekārtas, kas palīdz ventilēt COVID-19 pacientu plaušas.

Prezidenta kungs!

Mēs esam dažādi – gan kā valstis, gan kā nācijas, gan kā indivīdi. Taču mūs vieno stingrs pamats – tās ir mūsu kopējās vērtības. Šīs vērtības ir demokrātija, tiesiska valsts, cilvēktiesības, cieņa pret mūsu atšķirīgajām kultūrām, tradīcijām un valodām.

Šīs vērtības mums ir kopīgas ar citām demokrātiskām valstīm pasaulē, it sevišķi mūsu kopīgajiem partneriem NATO – ASV un Kanādu.

NATO ir mūsu drošības garantis, bet vienlaikus mums jāstiprina tās Eiropas pīlārs. Mums jāstrādā pie tā, lai drošība visā NATO dalībvalstu teritorijā, tai skaitā arī Baltijas reģionā būtu vienādi augstā līmenī.

Mūsu lielie izaicinājumi ir globāli – klimata pārmaiņas, vides piesārņošana, mums jābūt konkurētspējīgiem ar jaunajiem

ekonomiskā, politiskā un militārā spēka centriem ārpus Eiropas. Mums jāspēj bez vilcināšanās sekmīgi īstenot Zaļo kursu. Mums jāveic digitālā transformāciju, tai pašā laikā nodrošinot cilvēka privātumu, autonomiju un rīcības brīvību. Un mums jānosargā demokrātija arī pieaugošās dezinformācijas un populisma apstākļos.

III

Prezidenta kungs!

Jūs pieliekat lielas pūles, lai iedotu jaunus impulsus Eiropas Savienībai. Jūs šodien atbraucāt uz Rīgu ar apņēmību apspriesties ar mums, Latvijas pārstāvjiem, par mūsdienu izaicinājumiem. Mēs to augsti vērtējam.

Mēs visi saprotam, ka Eiropas spēja suverēni rīkoties atbilstoši mūsu visu kopējām interesēm stiprina katras dalībvalsts suverenitāti. Es piekrītu Jūsu domai, ka tiem, kuri iestājas par savas valsts suverenitāti, ir jābūt proeiropiskiem.

Un tāpat kā Jūs, prezidenta kungs, es uzskatu, ka šajos sarežģītajos apstākļos Eiropai ir jābūt vienotai, lai tās politika un konkrētie lēmumi būtu racionāli, efektīvi, taisnīgi un balstīti uz mūsu kopējām demokrātiskajām vērtībām.

Pats esmu daudzus gadus veltījis demokrātijas un tiesiskas valsts principu nosargāšanai un attīstīšanai kā nacionālā, tā Eiropas Savienības līmenī. Mēs esam gatavi aktīvi iesaistīties mūsu kopējo, Jūsu pieteikto izaicinājumu risināšanā.

Prezidenta kungs, nobeidzot, vēlētos Jums nolasīt franču militārās misijas vadītāja, kuram tepat Rīgas pilī ir veltīta piemiņas plāksne, pulkvežleitnanta Emmanuel du Parquet vārdus. Tos viņš gan rakstīja pirms 100 gadiem, citā vēsturiskā laikmetā, bet tie skan ļoti laikmetīgi.

Il parle de la valeur « d'une amitié solide et réfléchie avec le peuple letton, qui, bien que petit, constituera pour la France, si elle sait cultiver cette amitié, une sentinelle avancée vigilante, fidèle et très capable de remplir son rôle de maintien de la paix en Europe ».

Monsieur le Président, Madame Macron!

Je vous remercie d'être venu cultiver cette amitié.

Je lève mon verre à l'amitié franco-lettonne – à la France, à la Lettonie, à l'Europe!

Pacelsim glāzes par franču–latviešu draudzību! Par Franciju, par Latviju, par Eiropu!

<https://www.president.lv/lv/latvijas-valsts-prezidenta-tosts-vakarinas-par-godu-francijas-prezidenta-un-kundzes-vizitei-latvija>